

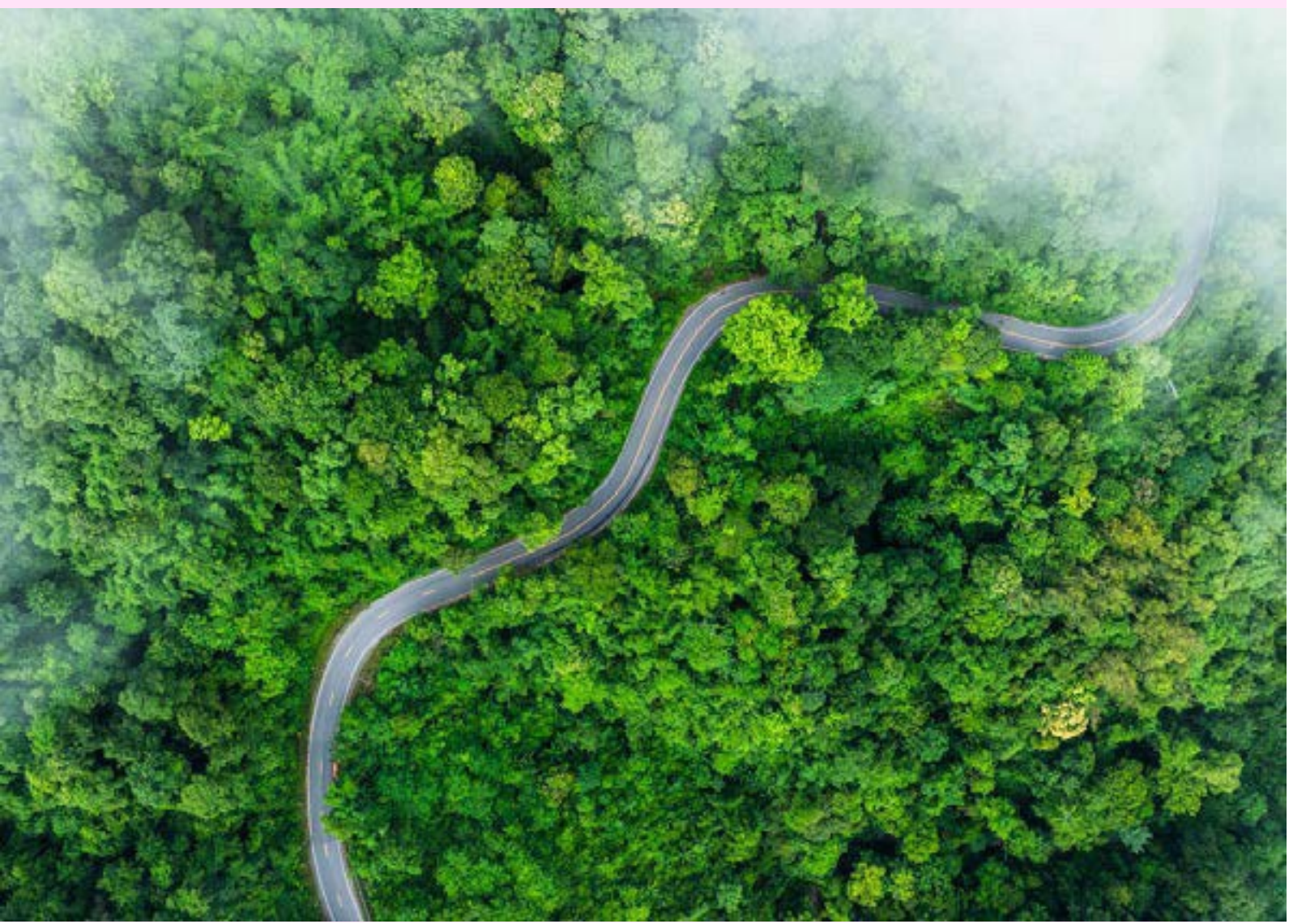
ESG og Compliance updater

Nyheter Q2 2025

Haavind

Haavinds faggruppe for ESG og Compliance gir her en oversikt over nyheter innen ESG og Compliance andre kvartal 2025. Nyhetene relaterer seg denne gang til blant annet ansvarlig leverandørkjede, bærekraftsrapportering, klima og miljø, avfall, sirkulær økonomi, ESG i ulike sektorer, forbruker- og markedsføringsrett, compliance i arbeidslivet, digital sikkerhet og sanksjoner- og eksportkontroll.

Innhold

ESG	4
Ansvarlig leverandørkjede	5
Bærekraftsrapportering	6
Taksonomi	10
Klima	11
Miljø	18
Klima og miljø.....	19
Avfall.....	20
Avfall og sirkulærøkonomi	25
Havnæringer	26
ESG i industri	27
ESG i energi.....	28
ESG i fiskeri og havbruk	30
ESG i offentlige anskaffelser	33
Forbruker- og markedsføringsrett	37
 TEKNOLOGI OG COMPLIANCE	 38
Compliance i arbeidslivet	39
Digital sikkerhet	42
Sanksjoner- og eksportkontroll.....	44

01

ESG

Ansvarlig leverandørkjede

Importører av tømmer og treprodukter ligger an til å få overtredelsesgebyr

Miljødirektoratet fører tilsyn med etterlevelse av krav i tømmerforskriften som gjelder for tømmer og treprodukter med opprinnelse utenfor Norge. Dette innbefatter kontroll av virksomhetenes rutiner, risikovurderinger, risikoreduserende tiltak og dokumentasjon på at varene som importeres ikke stammer fra ulovlig avvirket tømmer. Manglende skriftlige rutiner og risikovurderinger kan føre til overtredelsesgebyr.

Miljødirektoratet melder at mer enn halvparten av de 14 kontrollerte virksomhetene i 2024, ligger an til å få overtredelsesgebyr.

Videre at sju andre virksomheter siden 2021, har fått overtredelsesgebyr for brudd på tømmerforskriften.

Overtredelsesgebyr betyr at den som bryter regelverket får en forvaltningssanksjon i stedet for å bli anmeldt til politiet.

Bærekrafts- rapportering

Forenklinger ESRS – status

EFRAG publiserte 20. juni 2025 en rapport knyttet til arbeidet med å foreslå forenklinger i bærekraftsstandardene (ESRS-ene). Et utkast til forenklede standarder vil bli sendt på høring i løpet av juli, med høringsfrist i august og september.

EFRAG fremhever blant annet følgende forenklingsegrep:

- Forenkling av dobbel vesentlighetsanalyse, herunder større fokus på resultatet av prosessen fremfor selve prosessen, beslutningsnyttig informasjon og relevans og troverdighet skal løftes frem
- Bedre lesbarhet og integrering i selskapsrapportering
- Endringer i obligatoriske opplysningkrav og struktur
- Lettelse i opplysningskravene
- Økt samordning

Det er fortsatt uklart hvilke foretak som får plikt til å følge ESRS-ene ettersom Informasjonsdirektivet per nå enda ikke er vedtatt i EU, men det er antydning av avgjørelse i løpet av 2025.

EFRAG QA platform

Finanstilsynets høringssvar til EUs revisjon av SFDR

EU startet arbeidet med å revidere SFDR allerede i desember 2022. Gjennom 2023 og 2024 ble det gjennomført høringer og flere organer i EU offentliggjorde sine vurderinger. I februar 2025 kom Omnibus, og i mai 2025 ble det gjennomført en høring om å forenkle SFDR. Finanstilsynet innga høringssvar i denne høringen 26. mai 2025. EU-kommisjonen har planlagt å behandle dette i Q4 2025.

Finanstilsynets høringsinnspill er basert på tilsynets omfattende tematisyn om etterlevelse av SFDR i 95 banker, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper i Norge, som viste en rekke mangler og misforståelser i bransjen.

Finanstilsynet foreslår å vesentlig redusere kravene i SFDR, og hevder dette vil redusere operasjonelle kostnader og compliancekostnader, samt redusere grønnvasking. Samtidig presiseres det at reduksjonene ikke vil påvirke SFDRs hovedformål, nemlig åpenhet om investeringens negative påvirkning på bærekraft eller bidrag til en bærekraftig utvikling.

Forslagene til Finanstilsynet kan oppsummeres som følger:

- Fjerne konseptet om bærekraftsrisiko (artikkel 3 og 6), hovedsakelig fordi det er en utbredt sammenblanding av utenfra-inn perspektivet (at bærekraftsrelaterte hendelser påvirker investeringens avkastning) og innenfra-ut perspektivet (investeringens negative påvirkning på bærekraft eller bidrag til en bærekraftig utvikling), som skaper et vesentlig potensial for grønnvasking.
- Fjerne krav på foretaksnivå (artikkel 3, 4 og 5), hovedsakelig fordi foretakene har vanskelig for å skille mellom og operasjonalisere kravene på foretaksnivå og produktnivå, og fordi det er unødvendig å fokusere på bærekraft på foretaksnivå.
- Fjerne kravet om å begrunne hvorfor det ikke tas hensyn til negative bærekraftskonsekvenser (PAI), fordi tematisynet viser at dette i realiteten har blitt en formalistisk øvelse, hvor foretakene fokuserer på språklig etterlevelse fremfor substansiell begrunnelse.

Haavind støtter Finanstilsynets forslag og ser frem til en forenkling av SFDR for å lette byrden for foretakene i bransjen samtidig som det fokuseres på de viktige formålene med SFDR.

Finanstilsynets tematisyn om SFDR

Finanstilsynet gjennomførte i 2024 et omfattende tematisyn om etterlevelse av SFDR i 95 banker, verdipapirforetak og forvaltningsselskaper i Norge. Rapporten fra tilsynet ble offentliggjort 25. juni 2025, og inneholder Finanstilsynets funn, avklaringer og veiledning.

Offentliggjøringsforordningen (SFDR) inngår som en del av en omfattende felleseuropeisk finansmarkedsregulering på bærekraftsområdet. SFDR fastsetter krav til hvordan finansmarkedsdeltakere og finansrådgivere skal formidle bærekraftsrelaterte opplysninger. Tematisynet avdekket at 54 % av foretakene ikke etterlevd SFDR i tilstrekkelig grad, og at kun 10 % etterlevd SFDR fullstendig.

Finanstilsynets rapport kan oppsummeres som følger:

- Flere foretak har feiltolket eller oversett kravene i SFDR, herunder anser mange foretak seg feilaktig å være unntatt fra SFDR. Ingen finansmarkedsdeltakere eller finansrådgivere er unntatt fra SFDR.
- Flere foretak følger ikke de obligatoriske bestemmelsene i SFDR, eller hevder å følge dem uten å forklare hvordan.
- Flere foretak forklarer ikke hvorfor de ikke følger "følg eller forklar"-
- Mange foretak blander sammen bærekraftsrisiko, som gjelder risiko for at bærekraftsrelaterte hendelser påvirker investeringens avkastning (utenfra-inn perspektiv) og investeringens negative påvirkning på bærekraftsfaktorer, eller bidrag til en bærekraftig utvikling (innenfra-ut perspektiv).
- Det er flere tilfeller der opplysninger på foretakenes nettsider er mangelfulle eller misvisende.
- Flere foretak gir uttrykk for at uklarheter i regelverket gjør det vanskelig å forstå kravenes innhold.
- Flere foretak fremhever at de opplever regelverket som unødvendig omfattende, særlig mindre foretak med færre eller enklere investeringsprodukter.

Den 26. februar 2025 la EU frem Omnibus I som foreslår vesentlige endringer og forenklinger av en rekke bærekraftsregler. Rapporten inneholder for øvrig en gjennomgang av de aktuelle bestemmelsene i SFDR.

SFDR er omfattende og komplisert, og vi anbefaler finansmarkedsdeltakere og finansrådgivere å sette seg godt inn i Finanstilsynets rapport fra tematisynet og kontakte Haavinds eksperter på SFDR for rådgivning.

Omnibus I - Stopp Klokken-direktivet og Innholdsdirektivet

Omnibus I forslaget, som publisert i februar og omtalt i vårt forrige nyhetsbrev, inneholdt blant annet to ulike direktiv, henholdsvis Stopp klokken direktivet ("Stop-the-clock Directive") og Innholdsdirektivet ("Content Directive").

17. april 2025 trådte Stopp Klokken-direktivet i kraft i EU og medfører en utsatt rapporteringsplikt på 2 år for såkalte bølge 2- og bølge 3-foretak, til henholdsvis 2028 og 2029. Tilsvarende utsettes rapporteringskravene etter Aktsomhetsdirektivet (CS3D) med ett år, fra midten av 2027 til midten av 2028.

Stopp Klokken-direktivet ble behandlet separat og hastet gjennom lovprosessen i EU, slik at de materielle endringene i rapporteringskravene kan vurderes grundigere, samtidig som rapporteringspliktige selskaper får bedre tid til å forberede seg. EUs medlemsland og EØS-land, inkludert Norge, skal innarbeide de utsatte fristene i nasjonal lovgivning innen utgangen av 2025.

De innholdsmessige endringene i Omnibus I-pakken (Innholdsdirektivet) er ennå ikke vedtatt, men er til behandling i EU og det forhandles i EU Rådet og Europaparlamentet. Forhandlingene forventes å være utfordrende som følge av den politiske sensitiviteten til forslaget; den ene siden ønsker ytterligere forenklinger og den andre ønsker ingen endringer.

For mer informasjon, se: [Sustainable finance – European Commission](#) og [Council gives final green light on the "Stop-the-clock" mechanism](#)

I Norge har Finansdepartementet foreslått endringer i regnskapsloven for å gjennomføre Stopp klokken-direktivet. Forslaget var på høring frem til 23. mai 2025. Se [høringsforslaget her](#).

Finansdepartementet vurderer hvordan Innholdsdirektivet og andre endringer i rapporteringskravene skal implementeres i Norge etter at det foreligger enighet på EU-nivå.

Når det gjelder aktsomhetsdirektivet (CS3D), har Barne- og familiedepartementet startet arbeidet med å evaluere åpenhetsloven, herunder nødvendige endringer i norsk rett som følge av Omnibus I.

Hva skjer nå?

Flertallet av norske foretak som er omfattet av CSRD får nå bedre tid til å forberede seg, men bør følge utviklingen nøye for å kunne tilpasse seg kommende materielle endringer i EU og EØS, som må forventes å bli implementert i norsk rett.

Taksonomi

Taksonomien - Revisjon av screeningkriteriene, og "do no significant harm"-kriteriet

Kommisjonen gjennomgår taksonomiens screeningskriterier, inkludert «do no significant harm»-kriteriet, for å gjøre kriteriene enklere og mer anvendelige. Endringene er foreløpig planlagt sendt ut på høring tidlig i 2026, med planlagt ikrafttredelse fra rapporteringsåret 2027.

Reglene om taksonomi-rapportering vurderes også med sikte på ytterligere forenkling, men tidsplanen er ennå ikke fastsatt. Kommisjonen har varslet at taksonomien vil utvides til nye aktiviteter basert på politiske prioriteringer og bransjebehov i tiden fremover.

Regjeringens nettside

Taksonomi: Anbefaling om bruk av NVEs terskelverdier ved vurdering av energieffektivitet i bygninger

NVE har utarbeidet terskelverdier for vurdering av om bygninger er blant de hhv. 15 og 30 prosent mest energieffektive i den norske bygningsmassen.

Terskelverdiene kan brukes for å avgjøre om norske bygg oppført før 31. desember 2020 oppfyller taksonomikriteriene for aktiviteten «Anskaffelse og eierskap av bygninger». Terskelverdiene tar høyde for nye regler om beregning av energikarakter som trer i kraft fra 1. januar 2026.

Finansdepartementet og Energidepartementet anbefaler at norske foretak viser til NVEs terskelverdier når de vurderer om bygninger oppfyller taksonomikriteriene.

Les mer her: [Anbefaling fra Finansdepartementet og Energidepartementet](#)

Pressemelding

Klima

Strategisk konsekvensutredning for nye havvindområder publisert

NVE har på oppdrag fra Energidepartementet utført strategisk konsekvensutredning av 18 områder for havvind, og levert denne til departementet 23. juni 2025.

Energidepartementet har nå sendt konsekvensutredningen på høring, med frist for høringsinnspill 1. oktober 2025. Det er særlig fire områder som peker seg ut som godt egnet blant de 18, dette er Vestavind C, Sørvest B, Sørvest C og Sørvest D.

Les mer om dette i vårt nyhetsbrev på Offshore Wind Insight.

Latest news

Gjennomføring av ETS2 i Norsk rett

Regjeringen la i april fram forslag om lovhjemmel for gjennomføring av ETS2, kvotesystemet for veitransport, bygninger og andre utvidede sektorer, i norsk rett.

ETS2 er et eget kvotemarked, med et eget kvotetak, som vil fungere i parallell med det eksisterende kvotemarkedet for industri, kraftproduksjon, luftfart og maritim transport. Lovforslaget innebærer blant annet at virkeområdet til klimakvoteloven blir utvidet til å gjelde også aktiviteten og pliktsubjektene under ETS2.

Pressemelding

Regjeringens innspill til EUs arbeidet med å fjerne CO2 fra atmosfæren

Sammen med Østerrike, Finland, Island, Nederland og Sverige har Norge vært med på å gi innspill til EU Kommisjonen i forbindelse med deres arbeid med å vurdere hvordan CO2-fjerning kan bli en del av klimarammeverket.

Arbeidet skjer i forbindelse med forberedelsene av revisjonen av EU ETS, hvor ett av temaene er nettopp spørsmålet om hvordan CO2-fjerning kan og om CO2-fjerning bør, bli en del av EUs klimarammeverk. Landene er enige om at CO2-fjerning må bli en del av EUs rammeverk, fordi det er en forutsetning for at vi skal klare å nå klimamålene våre.

Pressemelding

10

Ny auksjonsrunde under EUs hydrogenbank

EU Kommissjonen åpnet 3. desember andre runde med støttetildeling under EUs hydrogenbank, med frist for bud i februar 2025. Gjennom auksjon skal det tildeles opp til 1,2 milliarder Euro til prosjekter for fornybar hydrogenproduksjon. Under den første pilot-runden fikk det norske prosjektet til Skiga AS tildelt 81 millioner euro til produksjon av grønn hydrogen i Skipavika i Gulen.

EU kommisjonen

Andre auksjonsrunde i EUs hydrogenbank fikk 61 søkere

Den andre auksjonsrunden under EUs Hydrogenbank stengte for bud i slutten av februar 2025. Auksjonen har et maksimalt budsjett på 1,2 mrd Euro, som kommer fra EUs Innovasjonsfond og kvoteinntektene fra EU ETS.

Kommissjonen annonserte at de har mottatt 61 bud fra 11 EØS-land, som totalt beløper seg til 4,8 mrd Euro, mer enn fire ganger høyere enn auksjonens maksbudsjett. Annonsering av hvilke prosjekter som vinner frem, er ventet i slutten av mai i år og støtteavtaler skal signeres senest november 2025.

I forbindelse med fremleggeslen av EUs Clean Industrial Deal, se egen nyhetssak fra Haavind om dette, ble det varslet en tredje utlysningrunde under EUs Hydrogenbank i Q3 2025, med et budsjett på opp til 1 mrd Euro.

Nyhetsartikkel

11

Nytt område for CO2-lagring åpnet for søknader

Energidepartementet åpnet i mars for søknader om tillatelse til CO2-lagring i et nytt område i Nordsjøen, med frist for søknader 23. april kl 12:00.

Frem til nå er det tildelt 13 tillatelser for CO2-lagring på norsk sokkel, hvorav en tillatelse til utnyttelse som Northern Lights JV'et har, og tolv tillatelser til leting etter egnede CO2-lagre.

Se mer i pressemeldingen fra departementet.

Pressemelding

EU Kommisjonen ber om innspill til høringen av EUs klimakvoteregulering (EU ETS)

EU Kommisjonens høring er et første steg i arbeidet med å revidere EU ETS som varslet i løpet av 2026. Målsetningen er å revidere sentrale elementer i systemet med sikte på å forbedre systemet. Blant annet ønsker Kommisjonen innspill på hvordan utslipp fra luftfart og skipsfart skal reguleres, hvordan kvoteplikten for de tradisjonelle kvotepliktige sektorene industri og petroleum skal se ut, hvordan negative utslipp (karbonfjerning) kan inkluderes i systemet, hvordan systemet kan bedres for å unngå karbonlekkasje og utvidelse av systemet til å omfatte all avfallsforbrenning.

Det er særlig stor interesse knyttet til spørsmålet om hvordan negative utslipp kan inkluderes i systemet, som potensielt kan skape bedre insentiver for karbonfjerning som klimateknologi. Under den første pilot-runden fikk det norske prosjektet til Skiga AS tildelt 81 millioner euro til produksjon av grønn hydrogen i Skipavika i Gulen.

Frist for høringsinnspill til Kommisjonen er 8. juli 2025.

EU Kommisjonen

Oppdatert klima- og miljørisikoliste for offentlige anskaffelser

DFØ har oppdatert sin klima- og miljørisikoliste som skal hjelpe offentlige oppdragsgivere med å vurdere miljøpåvirkningen av sine anskaffelser. Listen viser sentrale miljøbelastninger og klimautslipp for ulike innkjøpskategorier på et helt overordnet nivå og kan brukes som et utgangspunkt for en bredere vurdering.

Oppdaterte lister

Enighet om nye klimamål på Stortinget - Klimamelding 2035

Stortinget har behandlet forslag til nytt klimamål for 2035, flere representantforslag som omhandler reduksjon av utslipp, samt endringer i klimaloven og klimakvoteloven.

I klimameldingen som lå til behandling ble det foreslått at utslippsmålet skal lovfestes i klimaloven og meldes inn til FN under Parisavtalen. Enighet om nye klimamål ble vedtatt 11. juni 2025. Det nye målet innebærer en skjerping av Norges klimamål, med et ambisjonsnivå om å redusere klimagassutslippene med minst 70-75 prosent sammenlignet med 1990-nivå innen 2035. I tillegg vedtok Stortinget å be regjeringen planlegge for at det lovbestemte klimamålet for 2035 skal nås med utslippskutt i Norge og i samarbeid med EU. Videre at Regjeringen skulle komme tilbake til Stortinget i løpet av 2026 med forslag til hvordan dette kan sikres, og vurdere konsekvensene dersom EU vedtar et annet klimamål enn Norge, med en anbefaling om hvordan det da skal følges opp.

Se nærmere om Stortingets behandling av sakene her:

[Klimameldingen 2035](#)
[Endringer i klimaloven](#)
[Endringer i klimakvoteloven](#)

Nye krav til utslippskutt i internasjonal skipsfart

I vårt forrige nyhetsbrev omtalte vi to store klimasøksmål i Norge. I klimasøksmålet som verserer for norske domstoler nå (Klimasøksmål 2), er det to oppdateringer siden vårt forrige nyhetsbrev:

FNs sjøfartsorganisasjon IMO vedtok i april i år nye krav som skal ta internasjonal skipsfart ned til netto-nullutslipp i 2050. Dette er første gang en sektor har vedtatt bindende regelverkskrav internasjonalt for å sikre at vedtatte utslippsmål nås.

Regelverket vil etablere krav om gradvis lavere klimagassutslipp fra skip, og etablerer en pris på klimagassutslipp som vil generere inntekter. Inntektene skal gå inn i et fond som blant annet skal brukes til å støtte utviklingen av nye drivstoff og teknologier og bistå utviklingsland i energiomstillingen.

Internasjonal skipsfart står for ca 3% av de samlede globale klimagassutslippene, eller mer enn 20 ganger større utslipp enn Norges totale årlige utslipp.

Pressemelding

Oppdatering om utvikling av klimasøksmål 2

I vårt forrige nyhetsbrev omtalte vi to store klimasøksmål i Norge. I klimasøksmålet som verserer for norske domstoler nå (Klimasøksmål 2), er det to oppdateringer siden vårt forrige nyhetsbrev:

- I forføyningssaken (gjaldt spørsmålet om vedtakene om petroleumsutvinning skulle utsettes inntil hovedsaken var rettskraftig avgjort) kom Høyesterett i kjennelse avsagt 11. april 2025 til at lagmannsretten kjennelse måtte oppheves. Høyesterett fastslo at lagmannsretten feilaktig hadde lagt til grunn at demokratihensyn forhindret domstolene i å treffe avgjørelse om midlertidig forføyning i en sak som dreide seg om klimagassutslipp fra petroleumsutvinning. Konsekvensen er at spørsmålet må behandles på nytt av Borgarting lagmannsrett. Se nærmere omtale av saken på Lovdata [her](#).
- I hovedsaken anmodet Borgarting lagmannsrett tidligere om en rådgivende uttalelse fra EFTA-domstolen om forståelsen av EU sitt prosjektdirektiv. Hovedspørsmålet var om EU sitt prosjektdirektiv medfører at klimaeffekten etter at olje og gassen er eksportert, også må konsekvensutredes ved nye oljeutvinningstillatelser. EFTA-domstolen ga miljøorganisasjonene medhold i dette spørsmålet i avgjørelse datert 21. mai 2025. EFTA-domstolen sin rådgivende uttalelse avgjør ikke hovedsaken som skal opp til behandling i Borgarting lagmannsrett i september. Her skal lagmannsretten avgjøre gyldigheten av tre konkrete vedtak om petroleumsutvinning. Uttalelsen legger derimot viktige premisser for behandlingen av saken.

Se avgjørelsen fra EFTA-domstolen i sin helhet [her](#).

Regjeringen varsler innføring av ReFuel Aviation

Som del av "Klar for 55" pakken er den såkalte "ReFuel Aviation" forordningen ment å bidra til reduksjon av klimagassutslipp fra luftfarten i EU. Forordningen innfører et felleseuropeisk omsetningskrav for luftfarten som fra 1. januar 2025 krever minimum 2% innblanding av nullutslippsdrivstoff i drivstoff til fly. Kravet vil gradvis trappes opp. Kravet trådte i kraft i EU 1. januar i år, og regjeringen tar sikte på at ReFuel Aviation implementeres i norsk rett så snart som mulig og senest innen 2027.

Det gjeldende nasjonale omsetningskravet i Norge for luftfarten som ble innført i 2020 krever at minimum 0,5 volumprosent av totalt omsatt mengde drivstoff per år består av avansert biodrivstoff i tråd med produktforskriften § 3-3a.

Pressemelding

Verdens første fullskala CCS prosjekt Langskip i drift

Langskip er det første prosjektet i verden som integrerer hele CCS-verdikjeden, fra CO₂-fangst til transport til lager. CO₂ fanges ved Heidelberg Materials sementfabrikk i Brevik per dags dato, og vil etterhvert også fange CO₂ fra Hafslund Celsio sitt avfallsforbrenningsanlegg i Oslo. CO₂-en fraktes fra Brevik og Oslo med skip, til Northern Lights sitt mottaksanlegg i Øygarden utenfor Bergen, hvor CO₂-en så lagres trygt 2 600 meter under havbunnen. Northern Lights er et Joint Venture bestående av Equinor, Shell og TotalEnergies.

I første fase som nå er idriftsatt har lageret kapasitet til å lagre 1,5 millioner tonn CO₂ årlig. Energidepartementet har godkjent utbyggingsplanen for Northern Lights fase 2 som vil øke kapasiteten til 5

Pressemelding

Miljø

Krav til forsvarlig gjenvinning av skip - Hongkong-konvensjonen har trådt i kraft

Hongkong-konvensjonen stiller krav til sikker og miljømessig forsvarlig gjenvinning av skip som skal sendes til gjenvinning og til selve gjenvinningsanleggene og trådte endelig i kraft 26. juni 2025.

Konvensjonen ble fastsatt i FNs sjøfartsorganisasjon i 2009, men det har tatt tid å få tilstrekkelige ratifiseringer til at den trer i kraft. De største skipsgjenvinningslandene Bangladesh, India, Pakistan og Tyrkia som samlet står for over 90 prosent av tonnasjen har ratifisert konvensjonen. Dette er en milepæl for å sikre arbeidstakernes sikkerhet og minimumsstandarder for miljøavtrykk ved gjenvinning av skip i disse landene.

Pressemelding

Klima og miljø

Oppdaterte retningslinjer for ivaretagelse av klima og miljø ved arealplanlegging – Innsigelsespraksis

Klima- og miljødepartementet har den 26. mai 2025 oppdatert retningslinjene for hvordan viktige klima- og miljøinteresser skal tas vare på i arealplanlegging – og når det er grunnlag for miljøforvaltningen til å reise innsigelser mot arealplaner: Miljømyndighetenes Innsigelsespraksis - Rundskriv T- 2/16 - revisjon mai 2025.

Det følger av plan- og bygningsloven § 5-4 første ledd at berørt statlig og regionalt organ, kan fremme innsigelser til forslag til arealplaner, i spørsmål som er av nasjonal eller vesentlig regional betydning.

Rundskrivets formål er å bidra til en mer enhetlig forvaltningspraksis og gi forutsigbarhet for kommunal arealplanlegging. Rundskrivet er ment å klargjøre hva som er spørsmål av nasjonal eller vesentlig regional betydning, eller som av andre grunner er av vesentlig betydning på klima- og miljøområdet.

Rundskrivet skal legges til grunn for miljøforvaltningens innsigelsespraksis for å bidra til økt forutsigbarhet. Det fremgår av rundskrivet at det skal gjøres avveinger mot andre samfunnsinteresser, og at det skal være en høyere terskel for å reise innsigelser mot planer som har stor verdi for samfunnet, enn planer av mindre nytte.

Pressemelding

Avfall

Matsvinnloven er vedtatt

Stortinget har nylig vedtatt lov om forebygging og reduksjon av matsvinn. Formålet med loven er å fremme bedre ressursutnyttelse av næringsmidler gjennom å forebygge at næringsmidler går ut av verdikjeden. Loven gjelder for alle virksomheter som produserer, omsetter eller serverer næringsmidler, såfremt disse befinner seg på norsk landterritorium (inkludert Svalbard). Det kan gis forskrift om at loven også helt eller delvis skal gjelde for virksomheter som produserer næringsmidler i norsk sjøterritorium og indre farvann.

Loven innebærer videre at virksomheter som produserer eller omsetter næringsmidler, iverksette tiltak for å donere overskudd av næringsmidler der det er forholdsmessig. Dette gjelder likevel ikke virksomheter som omsetter næringsmidler direkte til forbrukere, da disse i stedet skal iverksette tiltak for nedprising og aktiv markedsføring av næringsmidler som raskt kan forringes eller foreldes. Virksomheter er videre pålagt å offentliggjøre en skriftlig redegjørelse for ovennevnte tiltak.

Manglede overholdelse av loven kan sanksjoneres gjennom tvangsmulkt eller overtredelsesgebyr.

Det er for tiden ikke kjent når loven trer i kraft.

Loven

Omnibus IV-pakken: letter på kravene til blant annet batterier og F-gasser

EU Kommisjonen fortsetter arbeidet for å forenkle rammeverk og minske administrativ byrde på europeisk næringsliv, og la 21. mai 2025 fram den såkalte "Omnibus IV"-pakken som blant annet letter på kravene i batteriforordningen (EU) 2023/1542) og F-gas forordningen (EU) 2024/573).

Batteriforordningen stiller krav til bærekraft, sikkerhet, merking og informasjonsdeling før batterier kan gjøres tilgjengelig på markedet i unionen, og etablerer minimumskrav til produsentansvar, oppsamling og håndtering av batteri-avfall og til rapportering. I Omnibus IV-pakken foreslår EU Kommisjonen å utvide unntakene som gjelder for små og mellomstore bedrifter (SME'er; opp til 249 ansatte) knyttet til omfanget av batteri due diligence, til også å gjelde for såkalte små og mindre mellomstore bedrifter (SMC'er; mellom 250-749 ansatte). I tillegg foreslås det at det årlige rapporteringskravet kun gjelder hvert tredje år for både SME'er og SMC'er.

I F-gass forordningen, som blant annet regulerer produkter som inneholder fluoreerte klimagasser, foreslår EU Kommisjonen å lette på kravene til å rapportere produkter som importeres i F-gass portalen, der produktet ikke er underlagt noen andre krav under F-gass forordningen. I tillegg foreslås det å lette på rapporteringskravene for produkter som eksporteres der det ikke foreligger andre begrensninger på eksport av produktet. Dette vil gjøre rapporteringskravet mer treffsikkert som et verktøy for håndheving av andre krav i F-gass forordningen og mindre byrdefullt for de som handler med produkter som er fullt lovlig selv om de inneholder F-gasser.

De to forordningene er per i dag ikke implementert i norsk rett, men myndighetene har varslet innlemmelse av batteriforordningen gjennom en ny lov, og F-gas forordningen er til vurdering i EFTA-landene, hvor Norge så langt har konkludert med at forordningen er EØS-relevant, men at det er behov for enkelte tilpasninger før gjennomføring i norsk rett.

Miljødirektoratet har sendt forslaget til endringer i batteriforordningen på nasjonal høring i Norge, med frist 18.juli. Se mer [her](#).

Ekspertgrupperapport for å fremme sirkulær økonomi

Våren 2024 satt regjeringen ned en ekspertgruppe for blant annet å utrede virkemidler for hvordan vi kan ta bedre vare på ressursene våre, og bedre klima- og miljøpåvirkningen. Ekspertgruppen ble også bedt om å se på behov for endringer i skatte- og avgiftssystemet, og spesifikt utrede en tekstilavgift. Rapporten er sendt på høring, med høringsfrist 7.september 2025.

- EU går foran i utviklingen av regelverk som fremmer sirkulære løsninger. Norge må fortløpende og så raskt som mulig gjennomføre relevant EU-regelverk i EØS-avtalen.
- Avgift på plastemballasje. Avgiften skal stimulere til materialgjenvinning og redusere plastforbruket, og bør avhenge av mengden materialgjenvunnet plast som benyttes i emballasjen.
- Bransjeordning for reparasjon av elektronikk. Støtte til reparasjoner bør gis som direkte støtte. Det er mer effektivt enn moms-fritak.

- Avgift på tekstiler. Avgiften skal være basert på vekt og antall enheter. Hensikten er å redusere forbruket av nye tekstiler i Norge. Ved å redusere etterspørselen etter nye klær, reduseres også utslipp og avfall fra industrien.
- Utvidet produsentansvar som et avfallsforebyggende tiltak. Det betyr at produsenter har ansvar for produktene sine – ikke bare når de lager og selger dem, men også etter at de er blitt brukt og kastet.

**Ekspertgruppens
forslag**

20

Klima- og miljødepartementet inviterer offentlige virksomheter til å bli med i plastpartnerskapet

Klima- og miljødepartementet inngikk 2. april 2024 et plastpartnerskap med næringslivet. Formålet var å redusere bruken av engangs matbeholdere og drikkebegre av plast, som i dag utgjør en stor del av plastforbruket vårt.

Nå inviteres også offentlige virksomheter inn i samarbeidet. Det blir spennende å se hvor mange som aksepterer invitasjonen, og om det offentlige vil videreføre kravene til sine leverandører. EU går foran i utviklingen av regelverk som fremmer sirkulære løsninger. Norge må fortløpende og så raskt som mulig gjennomføre relevant EU-regelverk i EØS-avtalen

Ved å slutte seg til plastpartnerskapet, forplikter virksomheten seg til å aktivt jobbe for å redusere eget forbruk av engangs matbeholdere og drikkebegre av plast. Tiltak kan være å erstatte engangsprodukter med ombruksløsninger, tilby mat og drikke på stedet i stedet for take-away-løsninger, oppfordre til bruk av ombrukskopper og matbeholdere og å øke bevisstheten blant brukere, kunder og ansatte.

Tilsluttede virksomheter i plastpartnerskapet skal årlig rapportere på eget forbruk av engangs matbeholdere og drikkebegre av plast. Plastpartnerskapet er også ment å være en arena for utveksling av kompetanse om engangsprodukter av plast, og erfaringer med hvordan virksomheter kan redusere eget forbruk.

Departementet

Sektorovergripende handlingsplan for et giftfritt miljø

Klima- og miljødepartementet publiserte 20. mai 2025 en ny handlingsplan for et giftfritt miljø. Planen er en oppfølging av tidligere handlingsplaner, og viser prioriteringene i kjemikaliearbeidet fremover, inkludert miljømyndighetenes særskilte satsningsområder. Planen viser hvordan arbeidet er sektorovergripende – det handler om helse, natur, arbeidsmiljø, industri og forbrukersikkerhet.

Miljømyndighetenes særskilte satsningsområder er:

- Raskere utfasing av stoffer på den norske prioritetslista.
- Forbud mot evighetskjemikaliene PFAS.
- Tiltak mot farlige stoffer i plast.

Myndighetene vil jobbe for flere internasjonale forbud mot farlige stoffer, og produkter må designes med mulighet for gjenvinning og ivaretagelse av sikkerhet.

Handlingsplan

Nye prioriterte produkter under økodesignforordningen

Europakommisjonen har vedtatt arbeidsplanen for økodesignforordningen og energimerkeforordningen i perioden 2025-2030. Arbeidsplanen inneholder en liste med produkter som skal prioriteres når nye krav til økodesign og energimerking innføres. Dette gjelder stål, aluminium, tekstiler, møbler, dekk og madrasser.

Videre utpeker arbeidsplanen to horisontale tiltak; 1) krav til reparerbarhet for produkter som forbrukerelektronikk og små husholdningsapparater, og 2) krav til materialgjenvunnet innhold og mulighet for materialgjenvinning av elektrisk og elektronisk utstyr.

I tillegg videreføres 16 energirelaterte produkter fra arbeidsplan for økodesign og energimerking 2022-2024.

Direktoratet

Avfall og sirkulærøkonomi

Endringer i regelverk for emballasje, ytterligere plikter til produsentene

Miljødirektoratet har på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet (KLD) foreslått endringer i avfallsforskriften kapittel 6 om drikkevareemballasje og kapittel 7 om emballasje og emballasjeavfall. Forskriften trådte i kraft 1. juli 2025. Endringene innebærer blant annet at flere av pliktene som tidligere var gitt til returselskapene, nå legges på produsentene.

Oppsummering av endringer:

- Avfallsforskriften kapittel 7 er blitt omstrukturert slik at det skal være lettere å se hvilke plikter de ulike aktørene har.
- Den nedre grense for å melde seg inn i et produsentansvarsselskap er fjernet, slik at alle som oppfyller kriteriene som produsent etter forskriften, skal melde seg inn i et produsentansvarsselskap.

- Plikten som produsentene har til å dekke nødvendige kostnader for separat innsamling og håndtering av emballasjeavfallet, er presisert.

Produsentansvarsselskaper kan bruke forenklet rapportering for produsenter som setter under 10 tonn emballasje (inkludert emballerte produkter) på markedet i løpet av ett år.

Endringer i emballasjeregelverket

Havnæringer

Forslag til nye krav for å hindre spredning av fremmede marine arter gjennom begroing på skip

Regjeringen har sendt forslag til nasjonale krav for å forhindre innføring og spredning av fremmede marine arter som fester seg på skipsskrog til norske farvann. Et eksempel som har vært mye omtalt de senere årene, er innføringen av Havnespy som først ble oppdaget i Stavanger havn i 2020. Arten truer de naturlige artene langs kysten ved at den kveler det den legger seg oppå. Andre eksempler er stillehavsøsters, japansk drivtang og penselkrabbe. Frist for høringsinnspill til forslaget til nasjonale krav er [10. september 2025](#)

I tillegg er Norge pådriver i FNs sjøfartsorganisasjon (IMO) for etablering av internasjonale tilsvarende krav til vasking og oppsamling av biologisk materiale som fester seg på skipsskrog. Les mer om dette i Regjeringens pressemelding

Pressemelding

ESG i industri

Ny minerallov vedtatt av Stortinget

Haavind har tidligere skrevet om [forslaget til ny minerallov](#) som ble lagt frem av regjeringen i begynnelsen av april 2025. Stortinget har nå vedtatt den nye mineralloven som trer i kraft 1. juli 2026, og som erstatter den gamle mineralloven fra 2009.

Hovedelementene i den nye mineralloven er:

- i) Bedre samordning av behandling av søknader om konsesjon til undersøkelse og/eller utvinning av mineralressurser som tilhører staten og private grunneiere gjennom en klarere samordningsrolle hos Direktoratet for mineralforvaltning.
- ii) Tydeligere krav til industrien når det søkes om lete- eller utvinningstillatelser, med krav om å legge frem en undersøkelsesplan, og en ny tilnærming med en eksklusiv undersøkelsestillatelse for statens mineraler som gir større sikkerhet og forutsigbarhet når mineralprosjekter igangsettes. Varigheten på en letelisens har videre blitt redusert fra syv til tre år. Dette for å øke insentivene til å sette i gang prosjekter.

Det første klimasøksmålet (Klimasøksmål I) var en rettsprosess som verserte i norske domstoler i perioden 2016 – 2020 og gjaldt spørsmål om gyldigheten av 10 utvinningstillatelser for petroleum i Barentshavet sør og sørøst i den 23. konsesjonsrunde.

- iii) Bedre ivaretagelse av samiske interesser med en utvidelse av området der det skal tas særlig hensyn til samiske interesser, som for eksempel konsekvenser for reindriften til å omfatte hele det tradisjonelle samiske området. Videre innfører den nye mineralloven en urfolkskompensasjon basert på en prosentandel av verdien av de utvunnede mineralene som skal gjelde for utvinning i de tradisjonelle samiske områdene, og som skal vedtas av Stortinget.

Pressemelding

ESG i energi

Endringer i konsekvensutredningsforskriften for kraftledninger og solkraft

Den 9. mai 2025 ble det vedtatt endringer i konsekvensutredningsforskriften. Endringene innebærer at meldeplikten for nye kraftledninger på 132 kV øker fra 15 til 50 kilometer, slik at mindre tiltak får en mer effektiv saksbehandling og at NVE kan prioritere større utbyggingssaker.

I tillegg innføres meldeplikt for konsesjonspliktige solkraftanlegg, som vil sørge for at berørte interessenter tidlig i prosessen får informasjon om prosjektet og mulighet til å komme med innspill. For ikke-konsesjonspliktige solkraftanlegg endres forskriften slik at det følger et eksplisitt krav om konsesjonsutredning i de tilfeller anlegget kan få vesentlige virkninger for miljø eller samfunn.

Forskriftsendringene trer i kraft fra 1. juli 2025.

Regjeringen varsler utredning av forbud mot kraftkrevende utvinning av kryptovaluta

Ved pressemelding 20. juni 2025 varslet regjeringen at de vil utrede muligheten for å midlertidig forby etablering av nye datasenter som utvinner kryptovaluta med kraftkrevende teknologi i Norge. Formålet er å frigjøre nettkapasitet, kraft og areal til andre formål. Det understrekes i pressemeldingen at tiltaket avgrenses til kryptoutvinning, og at det ikke skal ramme andre datasentre. Det midlertidige forbudet vil gjennomføres som en statlig planbestemmelse med hjemmel i plan- og bygningsloven.

Regjeringen la 27. juni 2025 frem en ny datasenterstrategi med mål for datasenterpolitikken og styringsprinsipper for utvikling av næringen. Strategien fokuserer på mål og tiltak for å sørge for verdiskapning og arbeidsplasser, et sikrere og mer forberedt Norge, samt bærekraft.

Les mer om datasenterstrategien her: [Tydeliggjør krav til sikkerhet og setter mål for en bærekraftig og samfunnsnyttig datasenternæring - regjeringen.no](#)

Forslag om endringer i energiloven for prioritering av nettilknytning av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser

Energidepartementet sendte fredag 27. juni 2025 på høring et forslag om endringer i energiloven som åpner for prioritering av nettilknytning når det er nødvendig for å ivareta nasjonale sikkerhetsinteresser. Bakgrunnen for forslaget er dagens sikkerhetspolitiske situasjon og behovet for å øke samfunnets motstandsdyktighet.

Endringsforslaget omtales i høringsforslaget som en snever unntaksregel. Vedtak om prioritering fattes av "Kongen". Det er uttakskunder med behov for økt kapasitet eller nettilknytning, som i særlige tilfeller kan prioriteres når det er nødvendig av nasjonale sikkerhetsinteresser. Tilknyttede kunder kan ikke fratas kapasitet som er tatt i bruk. Utover dette, følger det av lovforslaget at vedtaket skal gjennomføres slik at det får minst mulig konsekvenser for tredjeparter.

Les mer om høringsforslaget, og inngi høringsinnspill, her:

[Høring - Forslag fra Energidepartementet om endringer i energiloven om prioritert nettilknytning av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser - regjeringen.no](#)

[Forslag om endringer i energiloven for prioritering av nettilknytning av hensyn til nasjonale sikkerhetsinteresser - Haavind](#)

Stortinget har samtykket til innlemmelsen av tre omstridte energidirektiver i EØS-avtalen

Stortinget behandlet og vedtok 13. juni 2025 regjeringens forslag om å innlemme tre omstridte energidirektiver i EØS-avtalen:

- Fornybardirektivet fra 2018, med oppdateringer i 2021 og 2022 (kjent som "RED II"), fremmet i Prop. 137 S (2024-2025).
- Energieffektiviseringsdirektivene fra 2012 og 2018, fremmet i Prop. 136 S (2024-2025).
- Bygningsenergidirektivet fra 2018, fremmet i Prop. 126 S (2024-2025).

Regjeringen legger til grunn at fornybardirektivet og energieffektiviseringsdirektivet ikke krever lovendringer, mens bygningsenergidirektivet kan medføre nye krav for oppvarmingssystemer og eventuell ladeinfrastruktur i bygg.

[Stortinget \(RED II\)](#) | [Stortinget \(byggningsenergidirektivet\)](#) | [Stortinget \(energieffektiviseringsdirektivet\)](#)

ESG i fiskeri og havbruk

Lov om vern av norske havområder

Den nye loven om vern av norske havområder gjør det mulig å verne natur i alle norske havområder også utenfor 12 nautiske mil. Det betyr at det kan opprettes marine verneområder i økonomisk sone ved fastlands-Norge, Svalbard og Jan Mayen, og på norsk kontinentalsokkel.

- Lov om vern av norske havområder trer i kraft 1. januar 2026.

Pressemelding

Regelendringer for akvakultur på land

Nærings- og fiskeridepartementet har fastsatt nye regler for landbasert oppdrett. Etter endringene er nå forutsetningen for å få tildelt landbasert tillatelse at anlegget ligger på "fast grunn eller utfylte masser på område som normalt ikke er dekket av vann", jf. laksetildelingsforskriften § 7-2 første ledd.

Det er samtidig innført krav til rensing av inntaksvann:

- Sjøvann skal forbehandles og desinfiseres. Kravet gjelder for all produksjon av fisk, uavhengig av art og livsstadium. For eksisterende anlegg vil kravet gjelde dersom det skal foretas vesentlige endringer. Mattilsynet skal utarbeide en veileder der vesentlighetsbegrepet presiseres nærmere.
- Ved inntak av ferskvann gjelder kravet dersom det er oppvandrende anadrom fisk i kilden eller annen aktivitet som kan medføre smitterisiko.
- Det pågår også arbeid med en Norsk Standard for desinfeksjon av inntaksvann til og avløpsvann fra akvakulturrelatert virksomhet. Når denne standarden kommer på plass, kan det ikke utelukkes at det vil komme endringer i kravene til rensing.

De nye reglene har trådt i kraft, og det er derfor åpnet opp igjen for nye søknader om landbasert oppdrett.

Endringsforskriften

Havbruksmeldingen behandlet i Stortinget

12. juni 2025 behandlet Stortinget Havbruksmeldingen, og det ble oppnådd bred politisk enighet om de overordnede rammene for fremtidig regulering av næringen. Meldingen inneholder flere tiltak med ESG-relevans, herunder blant annet:

- Fremtidig regulering av havbruk skal bygge på faktisk og målbar miljøpåvirkning og være innrettet med individuelle insentiver for havbruksselskapene, også for å nå fastsatte målsetninger om bedre fiskevelferd og redusert dødelighet.
- En teknologinøytral miljøteknologi skal innføres i løpet av 2025, der nedtrukken kapasitet kan benyttes i anlegg med dokumentert nullutslipp av lakselus. Ordningen skal på sikt utvides til også å omfatte lavutslippsanlegg, forutsatt tilstrekkelig datagrunnlag og teknologisk verifikasjon.

- Målsetningen om 5 prosent dødelighet i Dyrevelferdsmeldingen beholdes.
- Regjeringen skal i løpet av 2026 legge frem en vurdering av hvordan slam og andre avfallsstrømmer fra havbruk kan inngå i en mer sirkulær økonomi, herunder muligheter for gjenvinning, bruk i jordbruk og energi.

Dagens system vil videreføres inntil ny modell er på plass. Enigheten i Stortinget innebærer at ny regulering skal tre i kraft i løpet av 2-4 år.

Havbruksmeldingen

30

ESG i offentlige anskaffelser

Utredning av muligheten for å stille krav til nullutslipp på bygge- og anleggsplasser i offentlige anskaffelser

DFØ og Miljødirektoratet, har på oppdrag fra Klima- og miljødepartementet utredet mulighetene for i offentlige anskaffelser å stille minimumskrav til nullutslipp på bygge- og anleggsplasser. Et slikt minimumskrav vil innebære at offentlige oppdragsgivere må stille krav til og premiere bruk av utslippsfrie løsninger, slik at en viss andel av energibruken på byggeplasser og anleggsområder skal bli utslippsfri. Det foreslås to ulike alternativer, der det i begge tilfeller skal innføres krav på et relativt lavt nivå, men som skal trappes opp frem i tid. Utredningen er nå til behandling i departementet.

Minimumskrav

Høring om kontraktsvilkår, krav og kriterier for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv i offentlige anskaffelser

DFØ og Etisk Handel Norge har sendt ut utkast til kontraktsvilkår, krav og kriterier for aktsomhetsvurderinger for næringsliv som kan brukes av offentlige oppdragsgivere i anskaffelser av høyrisikoprodukter. Dette omfatter blant annet nytt krav om sporbarhet i leverandørkjeden.

Fristen for å gi innspill var 30. juni 2025.

Høring

Teknisk revisjon av omforente seriøsitesbestemmelser i offentlige anskaffelser

DFØ har sendt ut reviderte seriøsitetsbestemmelser. Bestemmelsene er utarbeidet av Fellesforbundet, NHO Byggenæringen, KS og DFØ i fellesskap. Disse har nå blitt oppdatert for å hensynta de nye seriøsitetskravene i anskaffelsesregelverket som trådte i kraft 1. januar 2024, som en del av Norgesmodellen. I tillegg er det gjort endringer i bestemmelsene om bruk av lærlinger.

Bestemmelser

Ny lovproposisjon med forslag til endringer i anskaffelsesloven - ny formålsbestemmelse om bærekraft og samordning av bestemmelser

Nærings- og fiskeridepartementet fremmet 15. mai en lovproposisjon med forslag til endringer i anskaffelsesloven. Proposisjonen er et første steg i revisjonen av anskaffelsesregelverket, der departementet følger opp enkelte av forslagene fra Anskaffelsesutvalget. Et av forslagene innebærer at bærekraft tas inn i lovens formålsbestemmelse. Det foreslås også å ta inn en definisjon av bærekraft i formålsbestemmelsene.

Departementet foreslår videre å samle, tydeliggjøre og til en viss grad samordne bestemmelsene om samfunnshensyn i anskaffelsesregelverket, og å ta bestemmelsene inn i loven. Lovbestemmelsene omfatter dagens bestemmelser om klima- og miljøhensyn og sosial bærekraft i offentlige anskaffelser, og viderefører i hovedsak innholdet i reglene. Miljø skal derfor fortsatt i utgangspunktet vektes med 30 prosent, men dette skal fremover bare gjelde kunngjøringspliktige anskaffelser. Det innføres også en ny bestemmelse om at oppdragsgiver bør stille krav og kriterier for å motvirke brudd på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, der det er risiko for slike brudd.

Oppdatert klima- og miljørisikoliste for offentlige anskaffelser

DFØ har oppdatert sin klima- og miljørisikoliste som skal hjelpe offentlige oppdragsgivere med å vurdere miljøpåvirkningen av sine anskaffelser. Listen viser sentrale miljøbelastninger og klimautslipp for ulike innkjøpskategorier på et helt overordnet nivå og kan brukes som et utgangspunkt for en bredere vurdering.

Oppdaterte lister

Finansregulatorisk

Bærekraftig finans - SFDR – Status og pågående revisjon

EU-kommisjonen er i gang med en fullstendig gjennomgang av Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR), som stiller krav til finansmarkedsaktører og rådgivere om offentliggjøring av bærekraftsdata. Regelverket har vært gjeldende i EU siden 2021 og ble innført i Norge i 2023. Formålet med revisjonen er å forbedre rettssikkerheten, øke brukervennligheten og styrke SFDR som verktøy mot grønnvasking.

Kommisjonen innhenter innspill fra to større høringer gjennomført i 2023, samt ytterligere tilbakemeldinger mottatt i etterkant. Et lovforslag for revidert SFDR er planlagt på Kommisjonens arbeidsprogram for fjerde kvartal 2025, og det er per juni 2025 ikke avklart hva de endelige endringene vil innebære. Målet for revisjonen er å skape konkurransedyktige rammeverk som stimulerer investeringer, samtidig som det støtter opp under EUs klimamål og EU Green Deal.

Haavind følger utviklingen tett og vil holde norske selskaper som er påvirket fortløpende oppdatert om implikasjonene av de potensielle endringene i SFDR.

Forbruker- og markedsføringsrett

Forslag til endringer i energimerkeforskriften for produkter er sendt på høring

NVE har sendt ut et høringsforslag om å gjennomføre fire EU-forordninger i norsk rett. Forordningene omfatter krav om energimerking for følgende produktgrupper: klimaanlegg, lyskilder, kjøle-/fryseapparat og kjøle-/fryseapparat til bruk ved direktesalg, husholdningstørketromler, smarttelefoner og nettbrett, samt produktdatabasen EPREL. Formålet med endringene er å tilrettelegge for en mer effektiv material- og ressursbruk, herunder også energibruk.

Høringsfristen var 10. juni 2025. Les mer om forslaget her: [Forslag til endringer i energimerkeforskriften for produkter er sendt på høring - NVE](#)

Forslag om overtredelsesgebyr for brudd på god markedsføringsskikk overfor barn

Barne- og familiedepartementet har foreslått å endre markedsføringsloven § 42 til også å omfatte markedsføringsloven § 21 jf. § 2. Forslaget innebærer dermed at tiltak som er i strid med god markedsføringsskikk overfor barn, kan sanksjoneres med overtredelsesgebyr på inntil 4 prosent av omsetningen til den næringsdrivende, eller opptil 25 millioner kroner.

Forslaget innebærer at markedsføring overfor barn som f.eks. bruker aggressive virkemidler som vold, seksualitet og rusmidler, eller som spiller på sosial usikkerhet, dårlig samvittighet, dårlig selvtillit eller bidrar til kroppspress, kan bli gjenstand for overtredelsesgebyr. Reklame på sosiale medier hvor barn ferdes vil særlig være utsatt.

Tiltaket er ment å ha en preventiv effekt, ved å bidra til en mer rettferdig konkurranse mellom de ulike aktørene i den forstand at useriøse, konkurrerende aktører som bryter regelverket vil kunne forvente økonomiske sanksjoner. Tiltaket er en oppfølging av Stortingsmeldingen "Trygg oppvekst i et digitalt samfunn" (Meld. St. 32 (2024–2025)).

Forslaget er for tiden til behandling i Stortinget og forventes vedtatt før sommeren

Forbrukertilsynet med uttalelse om Google Automated Discounts (GAD)

Google Automated Discounts (GAD) er et prisverktøy fra Google som er basert på kunstig intelligens og dynamisk prising. Fremfor å benytte en fastsatt rabatt, vil bruk av verktøyet gjøre at priser justeres i sanntid basert på en avansert algoritme iht. ulike parametre som settes av nettbutikken. Hver kjøper vil dermed få en personalisert rabatt.

I en uttalelse fra Forbrukertilsynet publisert 26. mars 2025 konkluderer tilsynet med at bruk av GAD vil være i strid med prisopplysningsforskriften § 9a, som blant annet stiller krav til hvordan førpris beregnes i forbindelse med prisnedsettelse. Iht. denne bestemmelsen skal førpris være den laveste prisen brukt i minimum de siste 30 dagene før salget starter.

Ifølge uttalelsen vises GAD sammen med en overstrøket pris, og selv om selve tilbudsprisen varierer, må den regnes som allment tilgjengelig. Følgelig kommer prisopplysningsforskriften § 9a til anvendelse. Ettersom den overstrøkede prisen i en GAD-annonse er prisen som til enhver tid brukes i nettbutikken, og altså ikke den laveste pris de siste 30 dagene, mener Forbrukertilsynet at markedsføringen med bruk av GAD vil være i strid med bestemmelsen.

Uttalelsen presiserer at bruk av dette prisverktøyet kan medføre enten overtredelsesgebyr eller forbudsvedtak med tvangsmulkt, etter sanksjonsreglene i markedsføringsloven.

Forskrift om forbud mot markedsføring av usunn mat og drikke særlig rettet mot barn trådt i kraft

Den 25. april 2025 trådte forskrift om forbud mot markedsføring av visse næringsmidler særlig rettet mot barn, i kraft. Forskriftens formål er å beskytte barn mot helsemessig uønsket markedsføring, som ledd i å fremme helse.

Forskriften definerer barn som personer under 18 år, mens markedsføring er bredt definert og omfatter enhver kommunikasjon eller handling i markedsføringsøyemed, og det avgjørende er om handlingen eller kommunikasjonen har til hensikt å fremme omsetning overfor forbrukere.

Forskriften oppstiller et forbud mot markedsføring særlig rettet mot barn, for produkter som bl.a. sjokolade, kaker, snacks, spise-is, brus, energidrikk mfl. Også flere øvrige kategorier rammes dersom de oppfyller enkelte vilkår – eks. vil melk og juice mv. som er tilsatt sukker, og hurtigmat og sammensatte ferdigretter innenfor visse ernæringsmessige parametre. I tillegg oppstilles et forbud mot markedsføring som skjer "på en måte som oppfordrer voksne til å kjøpe produktet til barn." Forskriften definerer også enkelte handlinger som alltid regnes som markedsføring særlig rettet mot barn, og tydeliggjør former for markedsføring som regnes som tillatt, f.eks. sponsing til ideelle formål.

Helsedirektoratet er gitt rollen som tilsynsmyndighet, og kan fatte vedtak med pålegg om retting og tvangsmulkt. Klageinstans for slike vedtak er Markedsrådet. Brudd på forskriften kan sanksjoneres med tvangsmulkt, og fra og med 1. januar 2027, med overtredelsesgebyr.

Selv om forskriften har trådt i kraft, vil selve forbudsbestemmelsen (§ 4) og unntakene (§ 5) tre i kraft først den 25. oktober 2025. Enkelte næringsmiddelaktører har kritisert forskriften for å inneholde uklarheter. Det forventes derfor at Helsedirektoratet vil publisere en veileder.

Forskriften

Green Claims direktivet er foreslått trukket i EU, men samtidig sendt på høring i Norge

Den 16. juni 2025 sendte Barne- og familiedepartementet på høring forslag til endringer i markedsføringsloven mv. for å gjennomføre direktivet om styrket forbrukervern i det grønne skiftet i norsk rett.

Direktivets formål er å gjøre det enklere for forbrukere å treffe mer bærekraftige valg gjennom å styrke forbrukeres rett til informasjon og forbud mot villedende handelspraksis. Direktivet er populært blitt kalt for "Green Claims" direktivet, grunnet dens regulering av bruk av miljøpåstander (grønne påstander).

Endringene kan inndeles i to kategorier:

1) Strengere regulering av bruken av miljøvennlige aspekter ved markedsføring, som i hovedsak knytter seg til regulering av bærekraftsmerker og miljøpåstander. Det oppstilles blant annet et forbud mot bruk av generelle miljøpåstander (eks. "klimanøytral" eller "energieffektiv"), med mindre det kan vises til anerkjente fremragende miljøprestasjoner (eks. EUs Ecolabel eller det norske Svanemerket). Det innføres videre et forbud mot bruk av bærekraftsmerker som ikke er basert på en sertifiseringsordning eller er etablert av offentlige myndigheter.

2) Strengere krav til opplysningskrav for forbrukere. Endringene innebærer en rekke tilføyelser i angrerettloven og avtaleloven § 38b, og det vil bli stilt strengere krav knyttet til opplysninger om både rettslige garantier og kommersielle holdbarhetsgarantier. Slik informasjon vil kunne sette forbrukerne i stand til å velge produkter som er ment å vare lengre. En nyvinning er også at næringsdrivende skal opplyse om produktets "score for reparerbare", som vil sette forbrukerne i stand til å velge varer som er reparerbare.

Frist for innspill til høringsutkastet er satt 30. september 2025. Direktivforslagets skjebne i EU er imidlertid for tiden noe usikker, som vil kunne påvirke den norske prosessen.

Høringsforslaget

38
—

Teknologi og compliance

Compliance i arbeidslivet

Nye virkemidler for Arbeidstilsynet fra 1. juli

Stortinget har vedtatt endringer i arbeidsmiljøloven som gir Arbeidstilsynet flere og sterkere virkemidler i kampen mot arbeidslivskriminalitet. Endringene trer i kraft 1. juli 2025, og innebærer blant annet utvidede fullmakter til bevisinnhenting, adgang til tredjeparter og raskere reaksjoner mot lovbrudd. Oppsummert innebærer endringene at Arbeidstilsynet nå kan:

- gi bøter/overtredelsesgebyr på stedet ved klare brudd
- sikre bevis under tilsyn, på linje med det Skatteetaten kan
- innhente opplysninger fra tredjeparter
- gi gebyrer på opptil 25 G, rundt 3 millioner kroner til enkeltpersoner som leder virksomheter

Arbeidstilsynet får med dette uttrykkelig hjemmel til å innhente informasjon fra tredjeparter, som leverandører eller kunder, og ikke bare fra virksomheten som er under tilsyn. Arbeidstilsynet kan også, etter avgjørelse fra

retten, sikre dokumenter og andre bevis dersom det er nødvendig. Loven åpner også for at inspektører kan skaffe seg fysisk tilgang til arbeidsplasser – blant annet gjennom å fjerne hindringer som låser – og tydeliggjør plikten til politibistand ved behov.

En annen viktig endring er at Arbeidstilsynet nå kan ilegge overtredelsesgebyr direkte til fysiske personer som faktisk leder virksomheten, i tillegg til gebyr på stedet ved klart konstaterbare brudd. Foreldelsesfristen for slike gebyrer utvides fra to til fem år. Om Arbeidstilsynet nektes adgang, kan det ilegges overtredelsesgebyr og tas i bruk nye reaksjonsmidler.

De nye hjemlene gjelder ikke bare etter arbeidsmiljøloven, men også ved tilsyn etter allmenngjøringsloven, utlendingsloven og anskaffelsesloven. Endringene skal gjøre Arbeidstilsynet bedre rustet til å avdekke og sanksjonere alvorlige lovbrudd, og styrker innsatsen mot kriminelle aktører i arbeidslivet.

Regjeringens nettside

Datatilsynet sanksjonerer bruk av sporingspiksler på nettsider

Våren 2025 gjennomførte Datatilsynet tilsyn med seks nettsteders bruk av sporingspiksler. Med sporingspiksler menes teknologi som automatisk sender informasjon om brukeren av et nettsted eller en app. Denne informasjonen sendes ofte til eieren av nettstedet, men også til tredjeparter. Det kan være informasjon om hvilke deler av nettstedet som benyttes, eventuelle kjøp, hvilke andre nettsteder brukeren er inne på osv.

De seks nettsidene i tilsynet var rettet mot privatpersoner og noen i målgruppen var i sårbare posisjoner. Datatilsynet fant at alle seks delte personopplysninger om de besøkende med tredjeparter uten tilstrekkelig rettslig grunnlag. I en av sakene ila Datatilsynet et overtredelsesgebyr på 250.000 kr. Viktige læringspunkter fra dette tilsynet er:

- Kartlegg hvilke cookies, sporingspiksler og andre verktøy som nettsiden bruker, og forstå funksjonalitet og konsekvensene for personvernet
- Som hovedregel kraves samtykke fra brukeren om du skal benytte sporingsverktøy. Det må være mulig å bruke nettstedet uten å akseptere sporing

- Vurder målgruppen og brukerne av nettsiden. Kan den avdekke særlige kategorier av personopplysninger?
- Datatilsynet anbefaler: "Dersom tjenesten din retter seg mot barn, eller dersom det er mulig å utlede beskyttelsesverdig informasjon om de besøkende, anbefaler vi på det sterkeste at du slutter å bruke sporingsverktøy som deler eller tilgjengeliggjør informasjon for tredjeparter. Det er svært vanskelig å overholde loven hvis du bruker denne typen sporingsverktøy i slike situasjoner."
- Besøkende må få riktig og forståelig informasjon. Informasjonen må gis før brukeren samtykker, og den må generelt være lett tilgjengelig på nettstedet for eksempel i en personvernerklæring
- Ikke lov anonymitet om det er mulig å identifisere eller spore brukeren
- Eventuell deling av særlige kategorier personopplysninger om besøkende krever grundige vurderinger av lovligheten. Ulovlig tilgjengeliggjøring medførte i dette tilsynet et overtredelsesgebyr

Regjeringen foreslår krav om norske lønnsvilkår på skip – juridiske endringer

Regjeringen har lagt frem et lovforslag som stiller krav om at det innføres norske lønnsvilkår for ansatte på skip i norske farvann og på norsk sokkel.

Endringene innebærer at allmenngjøringsloven utvides til å gjelde for skip i innenriksfart – uavhengig av hvor skipet er registrert. Dette vil omfatte skip i kystfart, cruise og andre kommersielle tjenester innenfor norsk territorialfarvann.

I tillegg foreslås endringer i sektorlovgivningen, blant annet petroleumsloven, slik at rettighetshavere blir pålagt å sikre at ansatte på skip som leverer tjenester til deres virksomhet får lønn i tråd med norske avtaler. Dette gjelder blant annet forsynings- og beredskapsfartøy, og andre fartøy involvert i offshorearbeid, med unntak av tankskip og bøyelastere. Forslaget innebærer videre at norske tariffavtaler kan allmenngjøres og gjøres gjeldende for ansatte på aktuelle skip uavhengig av flaggstat. Et eget utvalg skal i tillegg se nærmere på hvordan tilsvarende krav kan innføres for cruiseskip med Norge som hoveddestinasjon. Lovendringene skal sikre like arbeidsvilkår til sjøs og hindre at norske maritime Arbeidsplasser utsettes for konkurranse utelukkende basert på lønnsnivå.

Digital sikkerhet

Ny stortingsmelding for å styrke barns personvern og forbrukervern Regjeringen forbereder innføringen av EUs AI Act - kunstig intelligens

Den 10. juni 2025 la Regjeringen frem Stortingsmeldingen "Trygg oppvekst i et digitalt samfunn" (Meld. St. 32 (2024–2025)). I Stortingsmeldingen foreslås en rekke tiltak for å styrke barns personvern og forbrukervern. Regjeringen har som mål å redusere kommersielt press, skadelig innhold og -bruk, samt beskytte barn mot seksuell utnyttelse. Stortingsmeldingen gjennomgår de ulike tiltakene, som blant annet omfatter å fremme barns rettigheter på nett gjennom dialog med plattformselskaper og teknologibransjen, sikre åpenhet om algoritmer på digitale plattformer og hvordan tilsyn med leverandører kan gjennomføres, og oppdatering av skadelighetsbegrepet i bildeprogramloven og vurdere lovendringer for å beskytte barn og unge i møte med nye digitale medier m.fl.

Stortingsmeldingen

Digitalsikkerhetsloven trer i kraft 1. oktober 2025

Loven er Norges første sektorovergripende regelverk for digital sikkerhet, og forplikter offentlige og private aktører til å sikre grunnleggende krav til digital sikkerhet i nettverks- og informasjonssystemer som brukes for å levere samfunnsviktige tjenester og digitale tjenester.

Samtidig med loven trer forskrift om digital sikkerhet i kraft. Forskriften klargjør hvilke virksomheter som underlegges loven og stiller mer detaljerte krav til blant annet sikkerhets- og risikostyring.

Loven vil blant annet gjelde for offentlige helseforetak, en del person- og godstransport, foretak av vesentlig betydning for det norske kapitalmarkedet, en del virksomheter innenfor kraftproduksjon mv.

I praksis vil det nye regelverket få størst betydning for virksomheter som tidligere ikke har vært underlagt krav til digital sikkerhet. Også utenfor lovens virkeområde vil vi kunne se at leverandører møter strengere krav fra kunder som er underlagt, f.eks. krav om dokumentasjon om sikkerhetstiltak og varslingsplikter. Vi ser også et økende fokus på god sikkerhetsstyring fra kjøpersiden i både anskaffelser og transaksjoner.

Haavinds nyhetsbrev

Regjeringen forbereder innføringen av EUs AI Act - kunstig intelligens

I pressemelding 21. mars 2025 kunngjorde Regjeringen at den gjør Norge klar for bruk og håndheving av nye regler om kunstig intelligens. Det etableres en ny nasjonal arena, KI Norge, for innovativ og ansvarlig kunstig intelligens. KI Norge skal også være en del av det nasjonale forvaltningsapparatet som vil bli etablert ved innføringen av EUs KI-forordning (AI Act).

Nasjonal kommunikasjonsmyndighet (Nkom) vil få tilsynsansvar for lovgivningen. Det innebærer at Nkom vil sørge for at EUs nye KI-regler følges opp på en enhetlig måte i Norge. Sammen med ansvarlige sektortilsyn, eksempelvis Datatilsynet, skal Nkom kontrollere at KI-systemer på det norske markedet er trygge og ansvarlige å bruke.

Norsk akkreditering blir nasjonalt akkrediteringsorgan etter EUs KI-regelverk.

Regjeringen har også varslet at det vil komme et lovutkast til ny lov om kunstig intelligens på høring allerede før sommeren. Målet er at EUs KI-regelverk skal gjelde i Norge fra sensommeren 2026.

Pressemelding KI Norge

Sanksjoner- og eksportkontroll

Norge innfører nye sanksjoner mot Russland

Norge fortsetter å slutte opp om EUs sanksjoner mot Russland. I løpet av andre kvartal 2025, er Ukraina-forskriften oppdatert med endringene fra EUs 16. og 17. sanksjonspakker. De nye sanksjonene samsvarer i det vesentligste med EUs tiltak.

Kort oppsummert innebærer dette blant annet følgende endringer:

- **EUs 16. sanksjonspakke:** Nye sanksjoner rettet mot sentrale sektorer som handel, infrastruktur, finansielle tjenester, transport og energi. Videre innføres det ytterligere tiltak rettet mot Russlands skyggeflåte og sanksjonene styrkes for Krym, Sevastopol og de ikke-regjeringskontrollerte områdene i fylkene Donetsk, Kherson, Luhansk og Zaporizjzja.
- **EUs 17. sanksjonspakke:** Et høyt antall nye fartøy i Russlands skyggeflåte listeføres og flere enheter underlegges strengere eksportkontrollrestriksjoner.

I tillegg arbeider UD med innføringen av nye listeføringer under *Forskrift om restriktive tiltak i*

lys av Russlands destabiliserende aktiviteter.

Listeføringene, som ble vedtatt på EU-nivå i mai, gjelder ikke før Norge har sluttet opp om dem. Se linker til relevant dokumentasjon her:

- 16. sanksjonspakke innført i norsk rett: [Nye sanksjoner mot Russland innført i norsk rett : regjeringen.no](#)
- 17. sanksjonspakke innført i norsk rett: [Nye sanksjoner mot Russland innført i norsk rett : regjeringen.no](#)
- Pressemelding fra Deksa: [Klargjøring om nye listeføringer fra EU – DEKSA](#)

45

Kontaktpersoner

Tone Grevi Berntsen
Specialist Counsel

t.grivi@haavind.no
+47 971 87 552

Kari Gimmingsrud
Partner

k.gimmingsrud@haavind.no
+47 922 91 006

Celine Charlotte Holm-Salvesen
Senior Lawyer

c.salvesen@haavind.no
+47 934 48 058

Andre kontaktpersoner

Energi

Ida Mattsson Sperre
Senioradvokat /
Associate
i.sperre@haavind.no
+47 926 69 325

Teknologi og IT

Håkon Austdal
Specialist Counsel
h.austdal@haavind.no
+47 920 19 526

Offshore og industri

Sofie Fogstad Vold
Advokatfullmektig
s.vold@haavind.no
+47 406 38 933

Eiendom

Thomas Setsaas
Senioradvokat
t.setsaas@haavind.no
+47 934 36 003

Klima & Miljø

John Deighan
Senioradvokat
j.deighan@haavind.no
+47 474 87 941

Harald Blair Berg
Senioradvokat
h.berg@haavind.no
+47 416 51 693

Per Amund Uldalen
Partner
p.uldalen@haavind.no
+47 905 62 809

Finansregulatorisk

Kasper Formo Asplin
Senioradvokat
k.asplin@haavind.no
+47 922 37 937

M&A

Johanna Jacobsen
Advokatfullmektig
j.jacobsen@haavind.no
+47 452 55 933

Fiskeri- og havbruk

Waleed Ahmed
Advokatfullmektig
w.ahmed@haavind.no
+47 986 15 207

Arbeidsliv

Therese Ljosdahl
Senioradvokat
t.ljosdahl@haavind.no
+47 986 10 311

Bedre forståelse – bedre løsninger

Haavind